

„Edinost“

Iz tega enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč); vven Trsta pa po 8 stotink (4 nč).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

1. tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Naši obračuni.

Devetnajsto stoletje je za nami, zginilo je za vedno. No, od novega stoletja je še le par mesecev za nami in lahko rečemo, da smo se takorekoč na pragu med 19. in 20. vekom: na razpotju!

Mi smo na razpotju med 19. in 20. stoletjem. Ozmimo se torej malce nazaj, da napravimo račune, bilanco, iz katere bomo zamogli posneti, da-li in v koliko smo napredovali v minolem stoletju. Če smo napredovali, doznati moramo vzroke, zakaj smo napredovali; in če nismo napredovali zadostno, zakaj nismo napredovali, kaj nas je oviralo v našem napredku!

No, na čast 19. stoletju moramo priznati, da to stoletje za nas Slovence ni bilo izgubljeno. Morda ga ni nijednega naroda, kateri bi bil v razmeroma tako kratkem času, ob takih razmerah — pomislite na našo malostevilstvo in na grozna nasprotja — toliko napredoval, kakor je napredoval naš mali narod! V preminolem devetnajstem stoletju! Napredovali smo na vseh poljih: umetnosti, književnosti in znanosti, napredovali smo v omiki in sedaj smo tudi v začetkih gospodarske organizacije.

In če vprašamo, kako se je zgodilo vse to, priznati si moramo, — a baš na to smemo biti ponosni — da naš napredek nam je došel iz lastne moči, a da so nas na vsem, vedno in povsodi ovirali državniki in upravitelji države, one iste države, za katero so predniki naši prelili že toliko krvi. — Več stoletij smo že Slovenci zvezani s to državo in vsa ta doba je doba naše zvestobe, naše udanosti in naših žrtv za državo. In vendar: koliko krivice so državniki te države že naklonili temu narodu našemu!

In zakaj?

Zato, ker smo jim preradi in preglasno povdarjali svojo lojalnost.

Mi Slovenci smo najbolje občutili resničnost tistega izreka dra. Luegerja v parlamentu dunajskem, katerega je omenila tudi „Edinost“ nedavno temu: da je v Avstriji laglje biti izdajca, nego pa patrijot!

Mi smo bili vedno preglasni se svojo lojalnostjo in le preradi smo govorili: Čuješ, država, daj nam to, kar nam gre po božjih, človeških in cesarskih zakonih, daj nam, če nam hočeš! Če pa ne daš, tudi dobro, mi ostanemo vsejdeno zvesti in lojalni državljan in hočemo potrpeti dotlej, da tvoje državnike razsvetli svet duh! In ti državniki so si mislili: dobro, ti Slovenci so dobri in ne treba bati se, da se izneverijo, čeprav jih bomo tudi od-

slej potiskali v ozadje. In oni so vihteli svoj bič nad nami. Mi pa smo poljubljali onopalečno, da nam država mnogo, mnogo dolguje po žrtvah naših zanj v minulosti in po zakonih, ki so njej sami temeljni, v sedanjosti. Ti dolgovni vlade nam na dobro so naši kapitali.

S temi kapitali smo stopili v dvajseto stoletje, s kapitali, katere nam ima poplačati država. Na nas je torej, da po prestopu v dvajseto stoletje začnemo s trdno voljo, točno in resno zahtevati, da nam država vse one dolgovne tudi res poplača!

V dvajsetem stoletju bodi naše delo: s podvojenim rodoljubjem, podvojeno požrtvovalnostjo, podvojeno samozvestjo in neizprosno zahtevajmo od krmilarjev države: bodite nam pravični! Mi smo vsikdar dajali državi, kakor nam je velevala dolžnost do nje; ali tudi ona ima dolžnosti do nas in nam mora dati! Zahtevajmo čistega obračuna!

In če vlade ne bodo hotele slišati naših opravičenih zahtev, pa so nam odprta pota najostreje borbe proti njim, proti vladam. V konstitucionalni državi smo, tudi mi imamo svojo pot do parlamentarne tribine! Tam je mesto za obračune z vladami, ki nimajo sreča za to, kar so Slovani storili za državo tekom nje zgodovine in kaj jim je torej država dolžna: v imenu pravice, v imenu hvaležnosti in v imenu nje lastnega interesa. V parlamentu obračunimo s takimi vladami! In to dosežemo, ako zasnujemo — zadnji čas bi bil — tam gori res slovansko politiko, temeljito različno od sedanje; ako bomo pošiljali na Dunaj ljudi, ki bodo znali iskati zaveznikov, ki bodo — zavezniki v pravem pomenu besede, to je: ki nam podelijo moč in energijo za resničen obračun z vlado. V parlamentu se da mnogo doseči s pomočjo zaveznikov, ki so res zavezniki; tu ne določuje le število, ampak tudi kompaktnost v nastopanju. Mi pa si lahko pridobimo zaveznikov, ki bodo tehtali tudi že po številu, a če se pridruži še kompaktnost v nastopanju — potem mora priti do jasnega obračuna, na katerem se uprava države prepriča, da so definitivno minuli tisti časi, ko smo mirno trpeli, da je le drugim delila dobrote, nam pa le bremena! In še enkrat bodi rečeno: na tem obračunu se moremo mi sklicevati na zgodovino, na žrtve naših prednikov za državo, na potoke prelite krvi, na zvestobo svojo, na božje pravo in na pisani zakon. Dobro smo oboroženi, ako bomo le znali rabiti orožje!

Slavoljub Podslapinski.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 12. aprila 1901.

Cesarjevo potovanje v Prago.

»Neue Freie Presse« meni, da so vse vesti glede časa, kdaj pojde cesar v Prago, jako nezanesljive. Kajti povsem izključeno da je, da bi cesar šel v Prago med zasedanjem državnega zbora ali deželnega zbora češkega. Po takem niti ni možno, da bi že sedaj določali natančen program za to potovanje; bržkone pojde v presledku med zaključkom zasedanja državnega in začetkom zasedanja deželnega zbora, torej nekako sredi junija. Vprašanje, katero nemško mesto obišče cesar, še ni rešeno.

O položaju. Vse poslušne oficijozne in napolificijozne roke so povodom velikonočnih praznikov natezale vse registre, da je tem mogočnejše donela slava njih gospodarju, ki da je — ukrotivši češko obstrukcijo — rešil parlament. In ves svet bi moral misliti, da tla pod nogami Körberjevimi morajo biti tako trdna, kakor še niso bila nikoli pod nobenimi ministerskimi petami. Dunajski dopisnik »Agramer Tagblatta« pa presoja situacijo malce drugače in govori — o bližnjem preobratu. Ravno zato, ker sprememba v taktiki Čehov ni le hipna, le pogojno zboljšanje parlamentarnega položaja, ampak je velikega načelnega pomena, prvi vidni izraz prizadevanj, na katerih niso udeleženi le elementi v češkem taboru, ravno zato da se bliža preobrat. Čim večja je principijelna vrednost spremenjene taktike Mladočehov, tem težavnej je položanje Körberjevo. Češko veleposestvo ima velik delež na spremembi taktike Mladočehov, dočim so gospodarske koncesije, ki jih je Körber dovolil Čehom, le malenkostne. Glavni motiv Čehom, da so spremenili taktiko, je nadej, da pride desnica do nadvladja. Vedenje Čehov — tako podkreplja rečeni dopisnik svojo trditev — je napravilo ugoden utis na cesarja in na odločilnem mestu jako simpatizirajo z mislijo o novem izdajstvu ministerstva Taaffeovega. V visokih krogih da vedo prav dobro, da parlamenta ni rešil Körber, ampak večina, ki se že snuje za kulisami. Kar so Körber in levičarski elementi pokvarili, je — stara večina popravila. Pač je še elementov, ki nasprotujejo tej misli in med temi je tudi stari Jaworski. Ali proti temu mozu nastaja v poljskem klubu vedno večja opozicija, ki ga hoče strmoglaviti. Preobrat se pripravlja torej. Ne more se pa reči, da pride že v kratkem, ker to je odvisno tudi od mnogih okolnosti izven parlamenta, na katerih se

vale. Nagladujejo se, prezebajo, prihajajo v ječo in že leti duša iz njih... S smrtjo je konec. Kako naj ozdravimo takšne, katerim se tako mudi?...<

»Le na svoje zdravljenje se največ zanašate?... Toda, ako je v človeku vsa duša prevrnjena, ali je tu nekako zdravilo tudi po vašem predpisu! V vsakem človeku tiči živa duša. Človeka se polasti tesnoba, ničesar mu ni všeč.«

Ljudje so različni. Nekateri zmerom molče... Ni slabših nego so ti! Glej, ondileži skupuh... Ničesar ne spraviš iz njega.«

Ranocelnikova naivnost je imela na Cirila pomirjoč utis. Bedasti fantin tako krepko veruje v svoja zdravila! Tu je toliko vnanjega zla, so obupne duše, tema in škripanje z zobmi, on pa daje svoje praške in miksture...! Ob enem so se sprebudili v Cirilovi duši nekaki neprijateljski občutki proti zdravniku. Iz početka ga ni umel, pozneje pa mu je vse postalo jasno kakor dan. Ta antikristov služabnik bo izmed vseh najhujši: vsi ostali so z zlobo dosegali svoj namen, ta pa z dobroto...

PODLISTEK.

Velik grešnik.

Povest.

Ruski spisal D. N. Mamin — Sibirijak. Posl. Podraevski.

VII.

»Prazne besede, vaše blagorodje...«

»A čemu to?«

»Nu, tako očividno: konec je odmerjen vsakemu človeku... Tako tudi meni... Moj konec je tukaj... Zastonj so te vznemirjali: vse jedno — jaz umrem. Jaz vem to...«

Opozorjen po nadzorniku, kakšen človek je bolnik, se je zdravnik vedel proti njemu močno naklonjeno. Prišel je k njemu na postelj se razgovarjal z bolnikom z glasom dobrodušnega pokrovitelja, ki govori z odraslimi otroci.

»Poprej niste čutili tesnobe v prsih? Po noči ste se nemara potili? Jed vam ni dišala?... Bili ste večkrat razdraženi? Mogoče, da ste imeli kake prikazni? ali kakor vi pravite: sanje. Da sanje...«

»Pripetilo se je,« je odvrnil Ciril, z za-

čudenjem poslušaje njemu neumljiva vprašanja.

»Kašelj vas muči po noči?... Mravljinici vam gomaze po udih? Pri globokem oddihu vas zbada tukaj-le?... Mogoče, da se je prikazala kri! Pogled vam je oslabil?...«

»Ničesar ne vem!«

Zdravnik je pomajal z rameni, privoščil mu miru ter odšel, podavši ranocelniku nekaka naročila. Cirilu je bilo vse to novo in nenavadno, kakor bi bil dospel v nekak nov svet. A čemu ga je izpraševal zdravnik toliko nepotrebnosti: ako zapove Bog — boš živél, ako ne — pa umreš. To vse je tako jasno in jednostavno kakor božji dan.

VIII.

V bolnišnici je bilo Cirilu dokaj dolgočasnejše, nego v šesti številki navzlic obkoljujoči ga snagi in najpozornejšemu oskrbovanju. Tudi svetlobe je bilo mnogo in dihalo se je lažje, zato pa ga je tesnoba tako davila. Zlasti po noči mu je bilo hudo. Spati ni mogel ter je zmerom-le premišljeval in premišljeval. Nikdar se še ni zdravil doslej in zdravnik je videl sedaj prvič pred seboj v svojem življenju. A uprav ta zdravnik ga je

vznemirjal: po vsem povprašuje, vsiljuje nekaka zdravila ter sploh nadleguje človeka kakor jesenska muha.

»Naš Peter Ivanič je vrl človek«, je pojasnjeval ranocelnik. Božji človek, toda ne zdravnik. Vsi jetniki ga imajo radi... Priti v bolnišnico je za njih priznanje. Glavna stvar pa je, da je tu hrana nenavadno dobra...«

»Tako, tako, dušica«, je pritrdjeval Ciril, radovedno ogledujoč mladega človeka s svojimi blestečimi očmi. »Vse pri vas je dobro, dušica.«

»Po predpisu.«

»Tako... Naokrog so kamenite stene, stražniki, oblastniki, a v sredi pa dobrota. Tako... Vi morite in zdravite... Tu imate bolnišnico, a pri bolnišnici stražo.«

»Po predpisu.«

Mladi ranocelnik je bil všeč Cirilu, rad se je razgovarjal z njim. Tako vrl človek, ki pa tako sveto veruje v svoj »predpis«! Pri njih je vse »po predpisu«.

»Nu, ako človek umre, ali je to tudi po predpisu?«

»Dogaja se... Največ umirajo pohajko-

včasih razbijajo tudi kombinacije, izhajajoče iz razmer samih.

Slavnosti v Toulonu. Vojvoda Genoveški je podelil večerj v imenu kralja italijanskega različne redove francoskim dostojanstvenikom. Predsednik Loubet je obiskal večerj zjutraj nekatere bolnišnice. Na vsej poti delalo mu je vojaštvo špalir. V mestnem vrtu so bila uvrščena razna podporni društva. Na to se je predsednik podal v mestno hišo, kjer je vsprejel različna toulonska društva in je podeljeval delavcem svetlinje.

Opoldne se je Loubet, pozdravljen s streli iz topov, prepeljal na laško vojno ladjo »Lepanto«, kamor je bil od vojvode Genoveškega povabljen na dejeuner. Na dejeunerju je izrekel vojvoda Genoveški sledečo napitnico:

»Dovolite mi izreči najtoplejšo zahvalo za tako presrčen in simpatičen sprejem, ki se je napravil moji osebi in eskadri, stoječi pod mojim poveljstvom. Spomin na ta presrčni sprejem ostane neizbrisno v mojem spominu. Čutim se srečnega, da morem napiti Franciji in nje mornarici in vojski.«

Vojvoda Genoveški je trčil na to s predsednikom Loubetom in mu je potem stisnil roko. Predsednik Loubet je odgovoril vojvodi sledečimi besedami:

»Globoko sem ganjen po čutih, katere ste vnovič pokazali do francoske republike in moje osebe, kakor tudi po simpatijah, katere gojite do naše mornarice in vojske. Ne treba mi razlagati, s kakimi čustvi je navdan francoski narod do italijanskega. Znana so Vam čustva, katere sem večerj izrazil. Vsejedno pa Vam hočem zatrditi še enkrat, da smo globoko ganjeni radi dokaza prijateljstva Italije do Francije, katerega nam je podala Italija s tem, da je odposlala k nam svoje sijajno brodogradilno podjetje. Pijem na zdravje italijanskega kralja in kraljeve rodbine, kakor tudi v prospeh italijanske mornarice; dalje pijem tudi na Vaše zdravje in na zdravje Vaše družine.«

Loubet je zapustil ladjo »Lepanto« ob 4. uri pop. Pozneje je prisostvoval tajnim vajam podmorskih ladij in se je podal v jedno tako podmorsko ladjo. Na to je obiskal ladijedelnice Lasegne in si ogledal ruski ladiji »Carevič« in »Pajan«, kateri se graditi v tej ladijedelnici.

V velikem gledališču je bil sinoči banket, katerega je priredil municipij. Na banketu sta bila tudi predsednik Loubet in vojvoda Genoveški ter francoski, ruski, italijanski in španski častniki. Banketa se je udeležilo vsega skupaj 300 oseb. Med okraski je bilo tudi vse polno ruskih zastav. Župan Micholet je pozdravil najprej vojvodo Genoveškega in italijanske častnike ter je, nadaljujé svojo napitnico, rekel mej drugim: Pozdravljam nadalje rusko zastavo, ono zastavo, katero dvigamo mi, po nepozabnih dogodkih, ki so se vsrili dne 13. oktobra 1833. (Dne 13. oktobra 1833. so bile v Toulonu slavnosti na čast prihoda ruskega ladijevja pod poveljstvom admirala Avelane. Op. Ur.) vedno poleg naše zastave. Toulon ne pozabi nikdar zgodovinskega dneva, ko je prišel v to luko ruski admiral Avelane, izvrševatelj visoke misije.«

Na to je govoril predsednik Loubet, kateri je zahvaljeval mesto za sodelovanje na vsprejemu in je priporočal meščanom, naj se vsi združijo na skupno delovanje za prospeh svoje domovine.

Tako laskav je in z laskavo besedo je moči premotiti vsakega človeka. Sedaj je začutil Ciril mučne občutke, ko se mu je približal zdravnik. Trudil se je ne gledati in nerad je odgovarjal, skrivaje svojo bolezen.

»Izpusti me rajše«, je poprosil Ciril »Zdrav sem.«

»Ali v ječi je hujše, nego tukaj?« se je začudil zdravnik.

»A drugi vendar sedijo ondi. Gospod ni tako trpel, pa je nam grešnikom zapovedal trpeti. To je tako.«

»Kadar se popravite, takrat vas bodem izpustil.«

»Zamorite me, to je res...«

Zdravnik je samo pomignil z rameni, ne umevši, kako je s to stvarjo. Nekak čuden jetnik je to. Konečno je bilo to zanimivo in zdravnik je podvojil svojo pozornost. Prav za prav položaj bolnikov je bil zelo nevaren, dasi se od druge strani takšni ljudje odlikujejo s čudovito žilavostjo. Zdravnik je čutil, da ga Ciril ne more trpeti in to mu je tudi bila nerazvozljiva zagonetka; razum dobrega mu ni prizadel še ničesar. (Pride še.)

Loubet je sinoči ob 11. uri in pol odpotoval v Montelimar.

Dogodki v hrvatsko-slovenskem klubu. Zabeleživši, kar so o vzrokih tem dogodkom pisali razni listi piše splitsko »Jedinstvo«: »Vse to beležimo radi kronike, a se svoje strani bi mogli te beležke popolniti, da je bil radi istega greha tudi g. Luka Zore obsojen in političis.

»Istotako je danes. Kje imamo zagotovilo, da se jutri ne pojde dalje in ne doseže, da nikdo ne more postati niti poslanec, ako ne podpiše, da bo vsaki dan po trikrat molil rožni venec in da vsaj po 10 krat na dan pogleda v cerkev?! No, mi nismo in ne pišemo ni proti veri, ni proti cerkvi, ni proti duhovščini kakor taki, a vendar se že danes misli o nas, da smo že radi tega malo slobodnejega pisanja postali framacioni.«

»Vsikdar smo obžalovali razdor v Sloveniji, ali kaj je koristilo? Ako se slovenskim liberalcem govori, da so jedno zlo, pa ni dobro tudi v klerikalizmu, in najboljše bi bilo, ako bi prešli preko teh vprašanj ali oni, ki bi mogli preiti, nočejo storiti tega. In to so samo začetki onega, kar ima priti, da se pojde v Canosso.«

»Naša iskrena želja je, da bi ta borba ne zašla v Hrvatsko, da bi jej ne trebalo piti vsaj iz te čaše strankarske grenkobe.«

»A v obče izjavljamo: parlament ni koncil. Narod pošilja v parlament narodne zastopnike samo za to, da brani njegova narodna prava, ne posejajoči v versko, in kar sedaj v parlamentu ni na dnevnem redu dogma vere, ampak načelo narodnosti, treba se tudi ozirati na to, tudi uvaževati to, a še posebno na to, da delovanje narodnih zastopnikov je podrejeno kritiki naroda, ne pa škofov.«

»To je naše skromno menenje, ki smo je povedali tu, jedino iz uredništva.«

Uredništvo »Jedinstva« je sicer pristavilo tu, (kakor smo mi), da je govorilo le uredništvo, no vendar ne smemo prezreti, da se »Jedinstvo« sploh smatra kakor glasilo odličnega člena hrvatsko-slovenskega kluba, viteza Vukovića.

Vojna v južni Afriki. Angleško časopisje je začelo zopet pisati, da se misli Botha vnovič pogajati za mir. Angležem raste apetit. Angleški listi menijo, da naj se zahteva brezpogojna kapitulacija, ali pa naj se stavijo Bothi veliko manje ugodni pogoji, nego prvič, ker da se je Bothi prvič veliko preveč ponujalo. No, nam se zdi nasprotno res, ker Bothi so bili še ti pogoji premalo ugodni, radi česar jih tudi ni hotel vsprejeti. O prevelikih koncesijah mogli bi govoriti le tedaj, ko bi jih bil Botha vsprejel; dokler pa jih ne vsprejme, niso nikakor še prevelike. Sicer pa zamore Angležem ta prevelik apetit prej škodovati, nego koristiti.

Tržaške vesti.

Hristos voskres! Našim slovanskim bratom, ki bodo obhajali pojutrnjim Velikonoč, kličemo bratski: Hristos voskres!

Železniški minister v Trstu. Včeraj je dospel v Trst železniški minister vitez Witte. Izstopil je na sezanski postaji in se ob 3. pop. v kočiji pripeljal v Trst. Ž njim so prispeli semkaj njegova sestra Irma, tajnik dr. Henoch, ministerijalni svetnik Wurmb in sekijski svetnik Pascher. Nastanili so se v hotelu Delorme, od kjer se jutri zopet po vrnejo na Dunaj. Smoter ministrovemu prihodu je ogledovanje projektirane nove druge železnične zveze s Trstom in tistih novih del v naši luki, ki so v zvezi z novo progjo.

Poklon ultramontanstvu je napravila »Edinost«. To da je zadnja etapa v dolgem procesu, ki je tisto »Edinost«, ki je nekdanj pobijala Mahničeve nauke, privela do tja, da je sedaj padla pred — Mahničem na kolena. Tako je čitati v »Slovenskem Narodu«, ki piše nadalje od besede do besede: »... pravico imamo konstatirati, da je njeno najnovjše načelno stališče slovesno pripoznanje najhujšega ultramontanstva in zatajevanje vseh tistih principov, na katerih se je izvršil preporod slovenskega naroda in na katerih sloni naša narodna ekzistenc.«

Čitatelji vedo, za kaj gre tu. Mi smo pritrdili ukrepu krškega škofa v jednom konkretnem slučaju. Če pa glasilo narodno-napredne stranke izvaja iz tega, da smo se vrgli pred Mahničem na kolena, zatavljivi vse svoje principe in vsprejemši Mahničeve, je to nedopustno nasilje na logiki in na zdravem človeškem razumu! Nam

je namreč načelo to: resnica je resnica, pravo je pravo in če se nam zdi, da je kdo storil pravo, mu dajemo pravo, tudi če se sicer ne strinjamo z njim in makari da je celó naš najhujši nasprotnik.

Tako je v tem slučaju. Ali so gospodje okolo »Slovenskega Naroda« čitali, zlasti v zadnje čase, tisti gnus, ki se imenuje »Prava Naša Sloga«? Tu je bilo čitati o svinjarjah — čitatelji, prosimo, oprostite — in zablodah gotovih oseb in družin v spolnem občevanju, tu je bila nevarnost za — moralo naroda, največje dobro. Narod brez morale mora zgubiti zmisel za vsaki idejal in torej je tudi nesposoben za borbo za narodna načela, a istotako tudi — za liberalna načela. Ubijanje morale, to obojamo mi, ker po vsakdanjih skušnjah vidimo glavni vzrok žalostnim razmeram v Istri baš v tem, da je gospodvalna klika v jednom delu naroda ubila — moralo in ga korumpirala notri do kosti, tako, da je tudi najhujšemu zlotvoru na razpolago za vsaki zločin.

V Istri vidimo kakor malokje, kako se iz demoliziranega naroda porajajo najsrdečiji sovražniki lastne krvi. Kdor torej v takih krajih in s takimi razmerami širi demoralizacijo, ta ubija narod svoj, ta ga hoče ugonobiti. Morala se mora ohraniti v narodu in za vsako ceno! Za to nam gre. Mar smo radi tega res ultramontanci, morda smo radi tega res pogazili načelo slobode?! Mar načelo slobode izključuje moralo?! Ne, mi imamo drugačno, više menenje o slobodnostnem načelu! Da-li pa bo propoved »Prave Naše Sloge« imela tudi kaj vspeha, to je drugo vprašanje.

V usodni zmoti pa je »Slovenski Narod« — katera zmota more prihajati le iz to talnega nepoznanja istrskih razmer — ako meni, da je tisto ljudstvo, ki strelja na duhovnike — liberalno!! Ne, to ljudstvo ni liberalno, to ljudstvo ne napada duhovnikov zato, ker so isti klerikalni, ampak to ljudstvo je najeto in plačano za to od italijanskih grozovitežev!

Vzrok tem napadom je v narodnih borbah. Ako se duhovniki ne bi udeleževali narodnih borb, ako ne bi stali volilnim borbam na čelu, tisto ljudstvo bi gotovo ne streljalo nanje, ker bi je nikdo ne najemal v to. Zakaj pa nikdo ne strelja na italijanski misleče duhovnike, pa naj so še taki klerikalei?! Jednostavno zato ne, ker naša stranka ni padla in ne pade nikdar tako nizko — raje naj izgine — da bi v narodne svrhe najemala pobijalce in morilee! Kadar-koli se je torej dogodilo po Istri, da so duhovnika napadli dejanski, so v njem hoteli zadeti — le slovenskega narodnjaka, boritelja proti italijanski brezdušni oligarhiji!! Tako je gospoda: ljudstvo po Istri, ki strelja na duhovnike, je jednostavno produkt silne demoralizacije po tistih Judeževih groših, ki vzdržujejo tudi gnus, kateremu pravimo »Prava Naša Sloga«.

Nasvet »Slovenskega Naroda«, da naj se odslej ravnamo po proslulem pastirskem listu, odklanjamo najuljudneje, ker temu listu absolutno ne mislimo slediti, pa če imamo radi tega priti na indeks. Sodba, ki jo je baš te dni gospod Podgornik — ta toliko odlični in dalekovidni, kolikor od Slovencev prezirani politik — napisal v našem listu o tistem pastirskem pismu, je bila, je in ostane tudi naša sodba; in kakor smo bili, tako smo in tako ostanemo odkriti dosledni nasprotniki vsakogar, ki narodnostno idejo obsoja kakor pogansko. In baš v imenu te ideje, v imenu naroda ob periferijah, hrepenečega po narodnem odrešenju, obsojamo miliberalno in — klerikalno gonjo!

Uprav divno nasprotno sliko na trditve »Slovenskega Naroda« je podal zadnji »Primorski list«. »Slovenski Narod« pravi, da od same radosti ležimo v prahu pred vladiko Mahničem in da priznavamo najhujše ultramontanstvo; »Primorski list« pa nam očita — ravno nasprotno: da zavajamo ljudi v pravoslavje in nam žuga indirektno, da bomo mi odgovarjali pred Bogom za one, ki so prestopili v pravoslavje; da je to naše počenjanje pogubno za tržaške Slovence, dajmo o dogodkih na Dunaju obsojali katoliško-narodno stranko, da smo očitno pritrdjevali liberalni stranki, da smo ves čas napadali dra. Šusteršiča, da dajemo liberalni stranki potuho, da smo brezvestni agitatorji za unijatstvo itd. itd.

Ali si morete misliti bolj kričečega kontrasta, nego ga imate tu mej trditvami obeh

listov. To slepo mahanje je prekomerno, groteskno in — neslano, da bi se človek moral na glas smejati, ako bi stvar ne bila tako — žalostna.

Kar se tiče očitjanja, da smo ljudi zavajali v pravoslavje, bi prosili goriško glasilo, naj nam pride z dokazi, to je s citati iz našega lista — potem bomo odgovarjali. Ali »Primorski list« je zagrešil neko drugo falzifikacijo. Sploh se zdi, da gospodje, ki pišejo v ta list, ne morejo napisati nijednega polemičnega članka brez falzifikacije! — V članku, ki nam je na mislih, govore o tržaškem vprašanju. Kakor znano, smo mi v razpravi, ki se je bila vnela po listih o tem vprašanju, soglašali s »Politiko«, da shod novinarjev v Dubrovniku, ne bi bilo pravo mesto za razpravljanje o tem vprašanju in da bi tudi oblast najbrže ne dovolila tega. Tega menenja je bil tudi gosp. dr. Mazzura, predsednik pripravljavnega odbora, ki tudi res ni hotel deti dotične resolucije na dnevni red. Mi smo svetovali torej, naj bi jugoslovanski novinarji privatnim putem opozorili tovariše o važnosti tržaškega vprašanja, a smo frazo »o obedu« le posneli iz »Jedinstva«, ki je tudi soglašalo z nami. Mi smo torej, izreki to svoje menenje, mislili le na shod novinarjev v Dubrovniku. Sedaj pa čujte, kaj nam je podtaknil »Primorski list« v svojem velikem — krščanskem resnicoljubju! »Primorski list« piše namreč: »Gospodje okoli »Edinosti« pravijo v svoji nedosežni visokosti, da je možno urediti tržaško vprašanje tudi brez razprav in resolucij na shodih!!« Tu nam torej podtika naravnost neodpušljivo lahkomišljenost ozirom na tržaško vprašanje! Tako bje resnici v obraz, ki je ta, da smo ravno mi pozivali vse naše novinstvo, naj razpravlja in smo že naznavili, da bomo govorili tudi o dolžnosti poslancev, zastopnikov naroda, ozirom na naše vprašanje! »Primorski list« je torej falzificiral našo izjavo! Tako početje je skrajno nelojalno in nevredno katoliškega duhovnika! Čas bi bil res, da bi se ti gospodje začeli sramovati svojih falzifikacij!

Poturica hujši od Turka. Pišejo nam: V neko gostilno v obližju tukajšnje civilne bolnišnice zahajata med drugimi tudi neki Bertoš tehtar v javni skladiščih in neki Fajdiga, sluga v gori omenjeni bolnišnici. Ta dva junaka, sinova slovenskih starišev (!), kaj rada zabavljata čez naš tržaške Slovence! Za danes nočemo navajati njih junških nastopov, nadejaje se, da zanaprej opustita tako nesramno počenjanje — sicer se pomenimo kaj več o tem!

Nekdo.

Con lei non si pol far niente! Neki znani tržaški Slovenec je bil včeraj poklican na sekeijo za ljudsko štetje. Predstavivši se, je opazil, da ne ve, čemu prav za prav ga kličejo. Hitro so mu povedali, da gre za »cenšimento«, a glavni vzrok pozivu da je ta, ker je za-se in za družino vpisal slovenski občevalni jezik. Tega da oni ne morejo umeti, ko je on (naš mož namreč) v službi v slobodni luki! Naš narodnjak pa je gospode edločno počul, da tam, kjer je on v službi, govore slovenski, nemški in italijanski. Dobro — so menili potem — kako ste pa mogli za otroke zapisati slovenski občevalni jezik?! »I naravno«, je odgovoril naš človek, »ko v družini govorimo izključno slovenski«. Da bi ga le ujeli, so mu stavili nadaljnje vprašanje, v katero šolo da pošilja svoje otroke? Na odgovor: v nemške ljudske šole! — so vskliknili: No, vidite, vaši otroci so Nemei, ne pa Slovenci! Ko pa se je naš mož odločno postavil po robu ter se odrezal na kratko: Jaz govorim se svojimi otroci, jaz jih vzgajam za Slovence, jaz sem njih oče in hočem da so in ostanejo Slovenci, so ga odslovili z besedami: »Con lei non si pol far niente!« (Z vami ni mogoče nič opraviti). In ko pride čas, da bomo vsi tako odgovarjali in ko bodo videli tisti razni komisarji, da »Slovenec sploh« ni mogoče nič opraviti — potem — bo bolje, prej pa ne!!

Srečni Škedenj. Poitalijančevanje jim ne gre dovolj hitro od rok in radi tega hočejo naši prijatelji osrečiti Škedenj z laškim otroškim vrtem, katerega otvori »Lega Nazionale« 16. t. m. v hiši našega kapovile, pravi »Piccolo«. No, »Piccolo« bi moral že vedeti, da je sedaj šior Sanzin »capodistretto« in ne samo »capovilla«. Kaj ne šior Vincenzo? No, mi poznamo naše vrle Škedenjce in vemo, da nobena škedenjska mati ne da svojega dragega otroka v to novo narodno klavnico, kjer bi mu zatrli lju bezen do svojega materinega jezika in istotako do svoje rodne matere! Pozivljamo pa škedenjske matere, naj

upljuje tudi na druge slovenske matere, ki so se iz drugih slovenskih pokrajin naselile v Škedenju in ki niso še tako utrjene v hudih narodnih bojih, kakor domačini, da se tudi one varujejo te kuge, ki se zanese v našo vas, da odtrga nežne otročice iz materinih prsi in vzgoji iz njih janičarje, ki bodo proklinjali svoj narod in svojo — lastno mater.

Gazitelji domačih in branitelji inozemskih interesov. Jedno pametno pa je vendar napisalo laško glasilo in sicer na adresu vlade. To je tako gorka resnica, da jej mora pritruditi vsakdo. «Piccolo» je pisal namreč: Vladi bi bila dolžnost, da bi domačo produkcijo poprej povzdignila na tako višino, da bi se jej ne bilo bati nobene konkurence. Pred vsem treba torej podpreti in ojačiti domačo produkcijo.

To je res, to je nepobitna resnica. Vlade, njihova nebrzičnost, zanemarjanje naših pokrajin v gospodarskem pogledu skozi leta in leta, desetletja in stoletja: to vse je glavni vzrok gospodarski mizeriji zlasti v Istri in Dalmaciji.

Domačo produkcijo treba usposobiti za konkurenco z inostranskimi izdelki, to je res, to sentenco mora podpisati vsakdo. In le želeli moramo vsi, da bi se tudi država enkrat zavedla svoje dolžnosti v tem pogledu tudi ozirom na naše pokrajine in da bi začela enkrat popravljati neodpustne, vnebovračne zamude prešlih časov. Ali kakor je to res, vendar ostane nečuvstvo postopanje onih, ki se potezajo za ohranitev klavzule. Kakova logika je to: država naj bi se lotila, da domačo produkcijo usposobi za konkurenco z inozemskimi izdelki, a ob enem naj bi pustila na stečaj odprta vrata tuji konkurenci, predno je domača produkcija sposobna za konkurenco? Država naj bi začela usposobljati domačo produkcijo za veliki boj, a med tem naj bi pustila, da tuja konkurenca ubije domačo produkcijo, predno je ona (država) dosegla ta svoj cilj?!

Stvar je torej enostavna: ta: laško glasilo in njegova stranka ne bi imela sicer nič proti temu, da država podpira domače laške producente, a ob enem naj bi sitila njiju prijatelje v bližnjem kraljestvu!!

Vlada naj da cel hleb kruha producentom v Italiji in če njim kaj ostane, pa naj pojedjo naši! Pomisliti treba namreč, da državna pomoč more le postopno, polagoma boljšati razmere, a sedanja tuja konkurenca vsled klavzule in dogovora glede ribištva nas ubija mahoma! To vede in občutijo najboljše naši vinogradniki in naši ribiči. Domače vinogradništvo propada rapidno, a domače ribištvo je že skoro propadlo. To je fakt, žalosten fakt, ki je navstal vsled tega, da je naša država odprla svoje meje italijanskim vinom in italijanskim ribičem.

Kar pa se tiče absolutne trditve, da zapiranje mej tujim izdelkom po visokih carinah nič ne pomaga, trdimo, da je «Piccolo» napisal tu največ gorostasnost, ki dokazuje, kako nizko sodi svoje čitatelje, da jim take krive trditve podaja kakor evangelij.

Dokaz, da se varstvene carine velikega gospodarskega pomena, imamo v dejstvu, da se merodavni faktorji v vseh državah ravno sedaj — in posebej še v mogočni Nemčiji in v gospodarski jako razvitih Zedinjenih državah severoameriških — najintenzivneje bavijo z urejenjem tega vprašanja. A «Piccolo» bi hotel to težavno vprašanje rešiti s šarlatanskim bagteliziranjem, češ, da take carine sploh niso nič. No, mi ga umejemo: njemu gre za varstvo interesov Italije, če tudi na škodo domače produkcije, a ko njemu gre za tak namen, mu ni do tega, če se o tem krega z logiko in s temeljnimi zakoni gospodarskega življenja. Zato smo v polnem pravu, ako pravimo, da so «Piccolo» in njegovi: gazitelji domačih in branitelji inozemskih interesov!

Kaj naj bi pomenilo to? Prijatelj, ki natančno zasleduje pisarenje tržaškega laškega časopisa, sporočil nam je z začudenjem, da niso laški listi niti z besedico omenili, da so se «slavni» laški poslanci vrnili z Dunaja v Trst. Kaj naj bi pomenilo to? V minulih časih je bilo, ko so se gospoda vračali z Dunaja, tako zvonjenje po laških listih, da so nas kar užasa bolela; toliko da niso šli s procesijo po njih na kolodvor. Sedaj pa nič vsega tega. Da bi vsaj o Mauronerju povedali, kaj je žnjim, ali pa naj bi svojemu občinstvu povedali vsaj to, da-li tržaška «zvezda» Hortis sveti sedaj na Dunaju ali v Trstu (ako je v Trstu) bi morali opozoriti vsaj gospodo pri mestni plinarni, da bi mogli nekoliko prištediti pri plinu, kateri

itak tako slabo sveti po mestnih ulicah. Ali nič in nič! Skoraj se vzbuja v nas sum, da so laški poslanci ostali na Dunaju, kjer bodo imeli sedaj — ker so sami — ugodnejšo priliko tirati najstrožjo opozicijo proti vladi, ali kakor jo umejo oni: stati pred ministri z jokavimi obrazi in skrivljenimi hrbtišči in sprejemati — biskuite. O tudi teh se ne branim, če že ni torte! Mari ne, slavni »Indipendente«!

Lov na Slovence! Pišejo nam: Kakor lačni volkovi, tako delajo z nami tržaški magistratoveci! Gorje onemu, ki je zapisal slovenski za občevalni jezik! — Ne dajo mu miru, dokler ga ne pregovore, da se da upisati za Laha!!

Te dni je bil klican na sekcijo v Barriero naš narodnjak gosp. V. J., ki stanuje v ulici S. Maurizio št. 11. On je prvotno popisno polo izpolnil v slovenskem jeziku, katera pa mu je bila vrnjena po nekem uradniku, poslanem po listnem lastniku! Gosp. V. ni bil ta čas še podkovan o teh stvareh, zato je dovolil, da je imenovan uradnik spisal drugo novo polo — v laškem jeziku. Ko pa je uradnik prišel na 13. rubriko, je skušal uloviti, prvo g. V., potem njegovo gospo in na zadnje pa otroke, češ, da so rojeni v Trstu, da torej ne morejo govoriti slovenski! Kar pa se mu ni posrečilo direktno, je hotel doseči indirektno; in bojimo se, da se mu je tudi posrečilo! Gosp. V. je odločno zahteval, naj se zapiše za vseh slovenski kakor občevalni jezik — uradnik pa je zapisal v prvo vrsto od zgoraj besedo »sloveno«, potem pa napravil vsem »isto« z dvema vejicama — kar se da prav lepo porabiti za kak »italiano«!

Na sekciji so pokazali g. V. tu zgoraj imenovano polo ter so zahtevali od njega, naj predloži kak dokument, ki dokaže njega domovinsko pravico. Ko se je zgodilo to, so se gospoda vrgli na občevalni jezik! Kako govorite vi, je vprašal eden uradnikov gospoda V. Vprašaneec je odgovoril: Slovensko. Dobro, je rekel uradnik, sedaj povejte, kako govori vaša soproga? Slovensko, je odgovoril gosp. V. Uradnik je vprašal: Kako govore vaši otroci? Odgovor je bil: Slovensko. Sedaj so stopili v akcijo kar trije uradniki, ki so se trudili na vse mogoče načine, da bi stranko pripravili — da oni, ki so rojeni v — Trstu, ne morejo govoriti slovensko! Ker jim g. V. dokazoval, da se slovensko lahko govori po vsem svetu, da je v Trstu samem na tisoče slovensko govorečih in da je okolica obljubena s pravimi Tržačani-Slovenci, so mu ponudili, da naj dovoli, da ga vpišejo za — Nemea!!! Ni se jim posrečilo to pri imenovanem, pač pa pri več drugih družinah, stanujočih v isti hiši! Ko je namreč prišel gospodarjev uradnik prepisovat pole s slovenskega na laško, je zahteval od vsake družine podpis na — čisto polo, češ, da že on opravi vse drugo; in res se mu je posrečilo uloviti več podpisov! Od vlade zahtevamo, da da preiskati vsa hiša, ker smo gotovi, da je tu neredov!

Še ni konca! Še nas je preveč! Še so volkovi gladni; le tako naprej do zadnjega — Slovenca!!!

Sub rosa. Tudi današnji »Triester Tagblatt« omenja v kratki notici dogodek, ki se je bil pripetil minole praznike v Lipici in s katerim smo mi že včeraj obširno poročali. Nemški list omenja, da noče sicer preiskovati, na kateri strani je krivica, vendar pa opominja bicikliste (mi bi raje rekli prepotentne laške srđiteže), naj v dvorni kobilarni postopajo s potrebno obzirnostjo, ker bi bilo sicer upraviteljstvo kobilarne prisiljeno omejiti biciklistične obiske v okrožju kobilarne. Je sicer zelo v eticah povita ta lekcija, ali je vendar le — lekcija laškim prepotentom in njih trobilu na lesnem trgu.

Nesreča na parniku »Arpad«. Sinoči je ponesrečil v slobodni luki na parniku »Arpad« težak Alojzij C. Zvrnila sta ga na tla dva padša polna žaklja. O padcu se je nabodel v stegno in so ga potem prenesli v bolnišnico.

Druga nesreča na parniku. S parnika «Fiume», ki je dospel včeraj v naše mesto, prenesli so v bolnišnico 40-letnega elektrika, ki se je med vožnjo na parniku pobil, padši s krova v notranjost parnika.

Nezvesta dekla. Jakob Zaroko iz ulice Caserma št. 1 je naznanil včeraj policiji svojo deklo Genovefo H., o kateri je sumil, da mu je ukrala zlato uro in verižico ter prstan z briljanti. Deklo so zaprli.

Uboga Italija, sedaj so jo začele še podgane griziti. 3-letno Italijo Castro iz ul.

Risorta šte. 7 je namreč predvčerajšnjim v veži ugrizla velika podgana in ker je začela rana otekati, nesli so jo včeraj na zdravniško postajo, kjer so Italijo rešili iz nevarnosti.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 13. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbе tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Rossini št. 4, hišna oprava; ulica dell'Istria 2, hišna oprava; ulica Nuova 3, krčmarska oprema; Roccol 508 in ulica Ferreria 9, konji in vozovi; ulica in Solitario 8 in Poste Nuove 4, hišna oprava; Veliki trg 2 in ulica Cereria 11, hišna oprava, oprema v zalogi in manifakturno blago.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 13.9, ob 2. uri popoldne 17.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.3. — Danes plima ob — predp. in ob 5.18 pop.; oseka ob 6.7 predpoludne in ob — popoldne.

Onim, ki si hočejo tu pridobiti domovinsko pravico. Politično društvo »Edinost« je ustanovilo poseben urad, v katerem se dajejo pojasnila v tem pogledu. Kdor torej želi pojasnil, ali ne zna sam pisati prošnje, naj pride v ta urad, ki posluje v prostorih »Delalskega podpornega društva« št. 1. (Via Molin piccolo št. 1.)

M. K. mušiči, t. č. uradnik.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Prigodom promocije dr. A. B. in dr. J. P. 50 kron. Ga. Zinka Rybář iz pušice 8 kron., gđe. Matilde Skuk 2 kroni 30 st., ga. udova Marinovič 1 krono, g. Janko K. 1 krono 20 st., gđe. M. M. 30 stot.

Dramatične vaje. Jutri zvečer bodo dramatične vaje ob 8 in pol uri v »Tržaškem podpornem in bralnem društvu« ulica Stadion št. 19. Oni, ki so udeleženi, so naprošeni, da pridejo vsi.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 21. t. m. ob 5. uri popoldne v prostorih »Narodnega doma«.

Vesti iz ostale Primorske.

× Odbor pevskega društva »Svoboda« pri sv. Antonu nam naznanja, da se veselica, ki se ima vršiti v nedeljo 14. t. m., v slučaju neugodnega vremena prenese na naslednjo nedeljo dne 21. t. m.

Vesti iz Kranjske.

* Zgodnja toča. V Radovljici je predminolo noč razsajala huda nevihta. Bliskalo in gromelo je kakor poleti, dež je lil, a vmes je padala toča, kakor grah in fižol debela. Najdebelejša zrna pa so bila kakor češnje. Ko je nevihta ponehala so bila tla pokrita s točo. Še včeraj zjutraj so bila tla pobeljena s točo.

* Dobro se je preskrbela. V »Slovenskem Narodu« čitamo, da je 17-letna Marija Ozlačak na Sredini ukradla svojemu staremu očetu cel tisočak ter pobegnula v Ameriko. Ta pa se je dobro preskrbela za pot.

Vesti iz Štajerske.

— Žalostno! «Slovenski Gospodar» toži v danes došli številki, da slovenska stranka o bodočih občinskih volitvah ne pridobi nobenega novega zastopa v svoje roke, pač pa da je gotovo že sedaj, da nekatere se celo izgubi. To so jako žalostni pojavi v našem narodnem gibanju. Mar naša stvar začne nazadovati v zeleni štajerski?

In vendar je tam še toliko slovenskih občin v nemškutarskih rokah, katere bi se moral rešiti! Mesto da bi še te polagoma pridobili, pa so začeli štajerski Sloveni še tisto zgubljeni, kar so si s težkimi boji pridobili.

Vesti iz Koroške.

* Čast« deželnege zbora koroškega rešena. Kakor znano je bil kandidat V. kurije na Koroškem g. dr. Pupovac, vsled tožbe državnega pravdnštva, od špitalske sodnije obsojen na globo 200 kron, ker je očital nemško nacionalni večini, da je bila prebojzljiva, da bi bila uvela direktne volitve. Deželno sodišče je sedaj to obsodbo potrdilo. Radi tega je v nemško-nacionalnem

iraelu zavladalo veliko veliko veselje; in kako tudi ne! Dr. Pupovac je obsojen, — »čast« deželnege zbora je rešena, — direktnih volitev na Koroškem pa le še ni.

Protestantski tempelj v Beljaku. V Beljaku počnejo v kratkem graditi protestantski tempelj, za katerega je občina darovala stavbeni prostor. Beljaški Velikonemci s slovenskimi imeni se jako vesele tega templja, kateri da mora postati pravi okrask mestu in morda tudi priča o — pragermanskem pokoljenju beljaških slovenskih Nemcev.

Brzjavna poročila.

Kriza na ekumenskem patrijarhatu.

CARIGRAD 11. (B.) Ravnatelj za bogoslužje v ministerstvu za pravosodje, Ziver Bey se je podal včeraj na ekumenski patrijarhat, da poskusi doseči spravo med patrijarhom in členu sinoda in med mešanim svetovlastvom ter da zadobi pojasnil o krizi. Prizadevanja Ziver Beya so ostala brezuspešna. Sedaj se pričakuje odgovor turške vlade na včeraj naznanjeni zapisnik, da se bo mogel imenovati locum tenens.

Iz carske rodbine ruske.

PETROGRAD 12. (B.) Carska rodbina s prestolonaslednikom vred se je včeraj preselila iz Carskega Sela v Petrograd, kamor se je iz Kodanja povrnila tudi carica udova.

Ustaja na Kitajskem.

KOLONJ 12. (B.) »Kölnische Zeitung« javlja iz Pekinga včerajšnjega dne: Domnevanje, da je kakov Kitajec iz zasede umoril stotnika Bartscha se je opustilo. Krogla iz samokresa se je od spodaj zarila v spodnje telo. Šestorico očevidcev so aretirali. Pogreb stotnika Bartscha se bo vršil v petek.

Iz sultanove rodbine.

CARIGRAD 12. (B.) Vesti o predstoječi lastnovoljni povrnitvi v Kahiri bivajočega sultanovega svaka, Damat Manut paše, je prezgodnja, ker se tozadevna pogajanja med sultanom in kedivom še nadaljujejo.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
• T R S T •
TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI
kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škatljica stane 60 stotink.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvaga za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevezava vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Dunajska filjalka
Financije vloge na knjižice s 4%.
 Kupnja, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20,000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7,000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Trgov.-obrtna registrovana zadruga
 z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obretnje hranilne vloge, stalne, ki s.
 nalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
 vadne po 4 1/2% in vloge na Conto - current
 po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih
 zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
 meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
 sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na
 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
 obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno
 odplačevanje, / tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo de-
 lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
 daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre-
 stujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom
 položnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in
 od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
 od 9—12. dopoldne.

Najbolja prevlaka za podove
 je Fernolendtov

bliščeči lak
za podove

v četrto nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
 prejšnjo prevlako, se ne priplje, se ga lahko opere in
 e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
 v plehasti skatli.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
 Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila
 nepremotljive masti za usnje, patentovano sredstvo
 za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilna
 zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
 bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
 v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno
 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec
 Sibinj, Inomostu, Čzovec, Ljubljano, Linc, Olomcu,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati da
 srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljate na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani

Josip Gregorčič

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih
 hitro zdravi ter odpravi na človeškem
 telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je
 za hribolazce, kolesarje in jezdece ne-
 obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s
 cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu
 (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varu. znamko, ki se nahaja na lončku.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, S. W.

Vžijte 3—4 krat na dan košček sladkorja omoče-
 nega s 20—40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama.

da se izognete v mrzlem letnem času vsem slabostim in
 da jih tudi že obstoječe odstranite.

Pred ponarejanjem naj se varuje in pazi pri nakupu
 edino le v vseh civilizovanih državah registrirano
 varstveno znamko »nuna«, in na kovinski kapici
 (zamašku) vtisnjeno trdko: Edino pristno.
 Cene zmerne. — Po pošti dvanajst malih ali šest
 velikih steklenic štiri krone. Steklenico na poskušnjo
 z navodilom uporabe in izkazom zalog celega sveta poš-
 ilja po predplačilu 1 krone 20 stotink lekarnarja A.
 Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Ro-
 hitsch-Sauerbrunn).

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
 zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z
 redno uporabo istega se prebavljanje krepi
 in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
 po pošti 20 nvč. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo
 zraven stoječo, postavno po-
 loženo varstveno znamko.

je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
 mače zdravilo, katero varuje in ohrani
 rane čiste, vnetje in bolečine olajša
 in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti
 6 nvč. več.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornereje ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg
 P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za
 besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno
 zniža. Oglašji za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica delle Aequie 12
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filijalka ulica Riborgo 15 ima
 velko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič
 v kosih in v skatljicah, finih biškotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
 godbi in naročilu franko na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčičarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (rettine) „Meteor“ in vse
 druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarn.
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki sti shajališči Slovencev. Na razpologo so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga zaznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence.
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 v an Cink, ulica S. Daniele št. 2.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih
 in vseh ženskih boleznih, kakor: ne-
 rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok,
 neredna lega maternice itd., kakor sploh
 v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od
 9-11 in od 2-4.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz
 niklja Sidro-Remontoir, s pokri-
 valom in tri-letnim jamstvom.
 Ima sekundarno in popolno
 izdelan stroj. (Ni primerjati
 onim, katere pošiljajo mnogi
 bazarji za pozlačene.)
 1 verižica za uro, sestava
 oklepa (na zahtevo iz niklja
 ali posrebrnjena).
 1 krasna igla za zavratnike
 za gospode iz amer. double,
 zlata s kameni, podobnimi bri-
 jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
 priznanega od c. kr. državnega urada.
 1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
 skega double zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer
 double-zlata (5 komadov).
 1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
 valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
 madov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri
 naročilu za samih gld. 2.95. (Sama žepna ura iz
 niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.). Kar ne-
 ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj.
 Jednaki oglašji so le posnemanja.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
 in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradam 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.